

Tychy dnia 2007.12.10.

Trybunał Konstytucyjny
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Jana Christiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący:
Przedsiębiorstwo
Spółka z o.o.
z siedzibą

pełnomocnik
Adw. Anna Krukowska Konik
r. pr. Grzegorz Konik
adres doręczeń jak dla strony

Sygn. Akt

Skarga konstytucyjna.

W imieniu skarżącego, którego pełnomocnictwo załączam, wnoszę :

1.

o uznanie w całości Art. 520 § 1 Ustawy
Ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego
oraz

Art. 79 ust. 1 pkt. F Ustawy 28 lipca 2005 r.
o kosztach sądowych w sprawach cywilnych
w zakresie zwrotu

„z oczywistego naruszenia prawa i stwierdzenia tego naruszenia prawa przez Sąd”

za sprzeczne

Art. 45 ust. 1 Konstytucji, Art. 77 ust. 1 Konstytucji, Art. 176 Konstytucji oraz Art. 2
Konstytucji

2.

zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów postępowania z uwzględnieniem
kosztów zastępstwa prawnego

Uzasadnienie.

Skarżąca Spółka z o.o. opiera swą skargę na następującym stanie faktycznym :

W dniu sierpnia 2006 r Komornik Rewiru Sadu Rejonowego w T wszczął egzekucję p-ko osobie fizycznej nie będącej nigdy współnikiem Spółki skarżącej. W dniu lutego 2007 r organ egzekucyjny zawiadomił Sąd Rejestrowy o zajęciu udziałów tej osoby w

Spółce.

W dniu . kwietnia 2007 r referendarz sądowy pomimo oczywistego braku podstaw prawnych postanowił przyjąć do akt rejestrowych Spółki zawiadomienie o zajęciu udziałów osoby trzeciej nie będącej faktycznie nigdy udziałowcem Spółki.

Zażaleniem z maja 2007 r. skarżąca wniosła skutecznie o uchylenie Postanowienia referendarza sądowego wskazując na oczywistą bezpodstawność i bezprawność czynności dokonanej przez organ rejestrowy. Od zażalenia Spółka samodzielnie uściła wpis.

W dniu września 2007 r. Sąd rejestrowy na skutek zażalenia skarżącej Spółki Postanowił odmówić przyjęcia do akt rejestrowych informacji o zajęciu udziałów osoby trzeciej nie będącej współnikiem Spółki a nadto ustalić, iż każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Na przedmiotowe rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania wniosła w dniu września 2007 r. zażalenie skarżąca Spółka wskazując, że skoro czynności sądowej dokonano z naruszeniem prawa, a Spółka skutecznie wykazało to naruszenie prawa ponosząc koszty postępowania, to koszty te winny być jej zwrócone.

W dniu października 2007 r Sąd Rejonowy w K wezwał skarżącą Spółkę do uiszczenia opłaty od zażalenia, którą to skarżąca Spółka uściła.

W dniu listopada 2007 r. Sąd Okręgowy w K oddalił zażalenie skarżącej Spółki wskazując na normę Art. 520 § 1 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego zgodnie z którą generalną zasadą w postępowaniu rejestrowym jest ponoszenie ciężarów przez każdego z uczestników postępowania we własnym zakresie.

Nadto Sąd Okręgowy wskazał, że ewentualne prawo do zwrotu kosztów w zakresie uchylonego Postanowienia zależne jest zgodnie z Art. 79 ust. 1 pkt. F Ustawy 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych od oczywistego naruszenia prawa i stwierdzenia tego naruszenia prawa przez Sąd. Sąd Okręgowy nie dopatrył się tychże przesłanek w uchylonym Postanowieniu referendarza sądowego.

Zważyć należy co następuje :

Zgodnie z Art. 2 Konstytucji Polska jest demokratycznym państwem prawa. Jednym z fundamentów państwa prawa jest prawo do rozpoznania sprawy w postępowaniu w jawnym i sprawiedliwym postępowaniu sądowym w toku co najmniej dwuinstancyjnego postępowania. Normy te określone zostały odpowiednio w Art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz Art. 176 Konstytucji. Nadto Art. 77 ust. 1 wskazuje na prawo każdego do naprawienia szkody wyrządzonej mu przez niezgodne z prawem działanie władzy publicznej.

Realizując konstytucyjne prawo do rozpoznania sprawy w toku dwuinstancyjnego postępowania sądowego ustawodawca w szeregu ustaw (Kodeks Postępowania Cywilnego, Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) określił generalne normy postępowania sądowego oraz sposób i tryb wniesienia środków zaskarżenia.

Ustawodawca przyjął także generalną zasadę, że przegrywający proces zobowiązany jest do wyrównania przeciwnikowi kosztów procesu poniesionych i niezbędnych do ochrony naruszonych wolności lub praw. Inne rozwiązanie, niż określone w Art. 98 i następnych K.P.C. , mogłoby być sprzeczne z Art. 77 ust. 2 Konstytucji oraz Art. 45 ust. 1 Konstytucji jak również Art. 2 Konstytucji albowiem przenosiłoby ciężar zasadnego postępowania sądowego na stronę wywołującą proces zamiast na stronę bezpodstawnie naruszającą prawa innych.

Przedmiotowa zasada ponoszenia kosztów procesu przez stronę przegrywającą ma dla skarżącej Spółki istotne znaczenie. Żaląc bowiem bezprawne i bezpodstawne czynności referendarza sądowego Sądu rejestrowego skarżąca Spółka chroniła własne akta rejestrowe przed umieszczeniem w nich dokumentów nie mających związku ze Spółką. Istnienie tychże dokumentów w aktach rejestrowych mogło w przyszłości mieć negatywny wpływ na ocenę np. zdolności kredytowej Spółki czy jej wiarygodności. W tym stanie rzeczy obrona „dóbr osobistych” zawartych w rejestrze Spółki była dla tejże Spółki koniecznością.

Chroniąc skutecznie swoje akta rejestrowe w postępowaniu odwoławczym Spółka poniosła koszty sądowe wpisów od zażaleń. Gdyby ich nie poniosła, to po myśli Art. 130 § 1 oraz Art. 126.2 § 1 Ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego zażalenie skarżącej Spółki nie spowodowałoby ochrony naruszonych praw.

Ponosząc ciężary związane ze sporządzeniem zażaleń oraz dokonania wpisu sądowego skarżąca Spółka oczekiwała nie tylko na zmianę zaskarżonych orzeczeń, lecz także na korzystne rozstrzygnięcie w zakresie poniesionych kosztów zgodnie z Art. 98 K.P.C.

Tymczasem w Art. 520 § 1 Ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego wprowadzono niczym nieuzasadnione odstępstwo od generalnej zasady ponoszenia kosztów sądowych przez stronę przegrywającą. Odstępstwo to nie znajduje żadnego uzasadnienia faktycznego i celowościowego.

Wskazać bowiem należy, że w postępowaniu rejestrowym generalnie nie można nie ma strony przegrywającej (jest tylko wnioskodawca) chyba że jest to postępowanie wywołane jest zażaleniem związanym z naruszeniem prawa przez Sąd rejestrowy. W takim jednak wypadku zgodnie z dyspozycją Art. 77 ust. 1 Konstytucji niedopuszczalnym jest ograniczenie prawa majątkowego strony składającej oczywiście zasadne zażalenie albowiem skoro naprawienie naruszenia prawa wymaga poniesienia kosztów sądowych.

Norma Art. 77 ust. 1 Konstytucji naruszona zostaje także przez drugi z zaskarżonych przepisów tj. Art. 79 ust. 1 pkt. F Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zakresie zwrotu „z oczywistego naruszenia prawa i stwierdzenia tego naruszenia prawa przez Sąd”. Zgodnie bowiem z dyspozycją w/w przepisu prawo do zwrotu kosztów sądowych uzależnione jest nie od samego faktu uchylenia wadliwego orzeczenia, lecz dodatkowo zależne jest od stwierdzenia przez Sąd oczywistego naruszenia prawa.

Skarżąca Spółka podnosi, że przedmiotowy Art. 79 ust. 1 pkt. F Ustawy o kosztach sądowych zawiera błąd logiczny. Uchylenie postanowienia wydanego przez referendarza sądowego przez Sąd Rejonowy z definicji może nastąpić zgodnie z Art. 367 – 387 K.P.C. w związku Art. 397 § 2 K.P.C. tylko w przypadku naruszenia prawa materialnego lub procesowego w wydanym orzeczeniu referendarza sądowego. Nie można więc domagać się dodatkowo w Art. 79 ust. 1 pkt. F Ustawy o kosztach sądowych stwierdzenia oczywistego naruszenia prawa, skoro uchylając postanowienie asesora sądowego Sąd może to uczynić tylko w wypadku naruszenia prawa w zaskarżonym orzeczeniu referendarza sądowego.

Nadto ustanawiając dodatkowe, nieracjonalne kryterium w Art. 79 ust. 1 pkt. F Ustawy o kosztach sądowych, ustawodawca narusza zarówno Art. 2 Konstytucji jak i prawo strony do Sadu określone w Art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Skoro bowiem wnoszący zażalenie ponosi koszty sądowe związane z wniesieniem pisma procesowego, to winno mu przysługiwać bezwzględnie prawo do zwrotu tych kosztów w przypadku skutecznego zaskarżenia orzeczenia referendarza sądowego jak to stanowi Art. 98 K.P.C.

Tymczasem ustawodawca uzależniając prawo do zwrotu kosztów od dodatkowego kryterium w postaci „oczywistego” naruszenia prawa (jak gdyby stwierdzenie przez Sąd wadliwości orzeczenia referendarza nie było przesłanką oczywistej niezgodności z prawem

tegoż orzeczenia) doprowadził do sytuacji w której pewnej części orzeczeń strona może nie skarżyć zdając sobie sprawę iż nie otrzyma zwrotu kosztów procesu. Stan taki narusza prawa strony określone w Art. 45 ust. 1 Konstytucji, Art. 176 Konstytucji oraz Art. 77 ust. 1 Konstytucji.

W tym stanie rzeczy skarga jest konieczna.

RADCA PRAWNY
Grzegorz Kłobnik